

Wanneer in bange, onweer-zwarte tijden
de Kerk niet spreekt 't van God ontvangen Woord,
Geen dagersaad zal van den nacht bevrijden...
tenzij in schuldbesef Gods roep weer wordt gehoord.

Heeft volk na volk moedwillig losgelaten
des Hoogsten Wet: de dood heeft hen bekoord!
Omdat zij — dwazen — Jezus Christus haten,
heeft Hij die heilig is hun vredesdroom verstoord.

Ook dáárin staat die 't Licht is in het duister,
met d' armen uitgebreid en roept: zie hier
o mensch, zie mijn geboon dan toch en luister,
zoo zal uw heil en vrede zijn als een rivier.

J. DE WEVE.

Zijn medewerkers door ons gebed om lijdensvrucht.
Wij mogen stellig bidden om terugkeer van den
vrede, maar wee ons, als wij anders niet weten te
vragen.

Wij mogen bidden om wegneming van den nood,
maar niet anders dan in dezen vorm: „Vader, mocht
het zijn, neem den nood weg, maar niet zonder dat
Uw volk door het lijden geheiligd, dichter tot U en
tot den hemel gekomen is. O, Vader, laat deze bange
tijd niet voorbijgaan, zonder dat Uw volk er door ge-
louterd is”.

O, ik durf er niet aan te denken, dat de wolken over
zouden trekken en — wij zouden daarna niet anders
zijn dan wij tevoren waren.

Nogeens: „daarvoor beware ons God”.

Beschaamd.

Men zal zich herinneren, dat ik, voor de oorlog uit-
brak in „De Reformatie” een correspondentie had met
een gemobiliseerde.

Ik meende, dat deze broeder niet stond waar hij
staan moest.

Sinds dien dag is de oorlog gekomen en hij heeft
daarvan zeker niet de minst zware last te dragen
gehad.

Vijf dagen en vier nachten heeft hij, vrijwel onon-
derbroken, in het vuur gestaan.

Gods almachtige goedheid heeft hem bij het leven
behouden.

En hoor nu wat hij schrijft:

„Maar ik ben vijf dagen en vier nachten telkens dicht
bij den dood geweest. Ik kon geen half uur vooruit-
zien. Toen eindelijk, bijna te laat, heb ik geleerd alles,
en leven en vrouw en kinderen en zaak en geld in Gods
handen te geven. Ik ben niet van plan het weer uit
Zijn handen te nemen en laat het daar, waar het vel-
lig is”.

Meer dan met het behoud van zijn leven, wensch ik
dezen broeder daarmee geluk, dat de Heere onze God
hem dáár gebracht heeft.

En wat mij betreft; ik ben door zulk schrijven diep
beschaamd.

Dit alleen wil ik zeggen, dat ik, die hem en met
hem vele anderen, heb meenen te moeten vermanen,
niet anders kan dan bidden, dat God mij, als ik zou
komen in omstandigheden, als waarin hij verkeerd
heeft, dezelfde genade mag geven, die Hij dezen broe-
der geschonken heeft en — met hem aan zooveel
andere, jonge, belijders, wier schrijven, uit de diepten
des doods, van hetzelfde geloof getuigenis aflegde.

Gode zij dank.

D. v. D.

VAKWETENSCHAP EN PRAKTIJK

Het Calvinisme en Ook de techniek?

Inleiding.

Over veel onderwerpen heeft het Calvinisme zich
uitgesproken. Reeds de titels van de Stone-lezingen
van Dr A. Kuyper alleen, getuigen daarvan. Over alle
zijden van het gecompliceerde rijke leven wenschte
het Calvinisme het licht van Gods Woord te laten
schijnen. Dit was voor zijn besef een dure roeping.
Gehoorzaamheid, hier in de profetische ambtsverrich-
tingen, bracht deze vrucht voort. (Psalm 145.)

De resultaten van het onderzoek bleven niet uit.
Niet slechts de leer, ook het leven kwam onder beslag
van het Calvinisme. Het leven in die landen waar het
Calvinisme wortel schoot, onderscheidt zich van dat
in landen waar uit tegengestelde beginselen wordt ge-
leefd. Waar het Calvinisme beslag wist te leggen op
het volksleven, werd dit meer ingericht in overeen-
stemming met de geopenbaarde levensregel. Hiervoor
behoefte niet alleen het Calvinisme te worden aange-
wezen als de stuwende kracht, doch haar levens- en
wereldbeschouwing stimuleerde evenwel als geen an-
dere, tot een nauw leven bij de Schrift.

Te merkwaardiger is, dat het Calvinisme tot dusver

naast de eere-medaille, die hij van Napoleon kreeg,
siert de gouden erepenning der Maatschappij van
Nederlandsche Letterkunde en straks ook nog de
Nederlandsche Leeuw van Willem I zijn eerwaarde
borst.

Is het wonder, dat dit troetelkind zich „schier te
gelukkig” achtte?

Natuurlijk is er dan al sedert lang geen sprake
meer van vriendschap met Bilderdijk. Van der Palm
zou zich... gecompromitteerd achten. Want Bilderdijk
krulpt ergens in Duitschland als banneling door het
leven, verarmd, verlaten, vergeten schier. Het loon
voor zijn trouw, voor zijn geloof, dat niet stichtelijk
maar naar den Woorde Gods was...

Maar schaamt Van der Palm zich Bilderdijks vriend
te zijn, andersom is het precies zoo.

Bilderdijk schaamt zich hem en zijn kornuiten zijn
vrienden te noemen.

Wanneer hij, teruggekeerd in het land, in 1808 be-
noemd wordt met heel de bekende, elkander bewonde-
rende kliek, zooals Feith, Van der Palm, Van Hemert,
J. D. Meyer e.a. tot lid van het te stichten Ned. Inst.
van wetenschappen, dan bedákt Bilderdijk voor de
eer en zegt: „Ik met lieden als Feith en Van Hemert
in één college hassebasen? Dan vocht ik liever als
de eerste Christenen in het dierenperk...”

Bilderdijk blijft zijn isolement handhaven, banneling
nu óók in zijn eigen land, maar daarin dan ook sterk,
want hij deelt het lot des Profeten om het ambt des
Profeten te kunnen bedienen, en zijn Profetenloos is
hem bij God gewaarborgd geweest: met éére gekroond,
rijker dan het de menschen Van der Palm e.s. ooit
hebben kunnen doen.

G.

R. v. R.

(Alle inzendingen, deze rubriek betreffende, aan
Ds D. van Dijk, Akkerstraat 26, Groningen.)

Een kwade en toch een goede tijd.

Een vraag, die tegenwoordig wel leven zal in menig
hart is deze: „hoe moet ik de omstandigheden, waarin
wij zijn komen te verkeeren, beschouwen en hoe moet
ik mij daartegenover gedragen?”

Het komt mij voor, dat daarop geen beter antwoord
kan worden gegeven, dan dit: „Beschouw dezen tijd
als een kwaden en toch tegelijk een goeden tijd”.

„Een kwade tijd.”

Van Israël in de dagen van Jeremia wordt gezegd:
„Gij hebt hen geslagen, maar zij hebben geen pijn
gevoeld”.

Israël had zich geharnast tegen Gods kastijding,
het had zich daar opzettelijk ongevoelig voor gemaakt.
Zoo had de bezoeking Gods de gewenschte vrucht
niet kunnen hebben.

Als ik in deze dagen zoo eens luister naar wat
de menschen zeggen en let op de houding, die men
aanneemt, dan krijg ik sterk den indruk, dat er niet
weinig zijn, die doen, wat zij maar kunnen om de
pijn, die God ons wil aandoen, van zich af te houden.

Zij sluiten de oogen voor de werkelijkheid.

„Het is toch zoo erg nog niet”, zeggen zij. „Het
zal wel wat meevallen.”

Met alle kracht leggen ze er zich op toe om zich te
handhaven in hun prettig en genoegelijk leven van
voorheen.

Zij willen de pijn niet gevoelen.

Dat nu is niet goed. Daardoor werken wij den Heere
tegen bij Zijn werk, dat Hij aan ons bezig is te werken;
daardoor stellen wij ons Hem in den weg, waarlangs
Hij voortschrijdt naar het doel, dat Hij, door wat Hij
nu over ons heeft doen komen, bij ons wil bereiken.

Wat de Heere allereerst van ons vraagt is dit, dat
wij wel degelijk ons rekenschap zullen geven van het
kwaad, dat hij over ons gebracht heeft en dat nog
bezigt is zich over ons te voltrekken.

Zeker, wij mogen en moeten dankbaar zijn, dat de
Heere het tot nu toe nog niet erger gemaakt heeft,
dan Hij deed.

Wij mogen dankbaar zijn, dat zij, die ons land op
dit oogenblik bezet houden, zich zoo correct en wel-
willend gedragen.

Wij mogen en moeten dankbaar zijn, als onze man,
als onze kinderen, gezond en ongedeerd uit den strijd
zijn teruggekeerd. Wij mogen en moeten dankbaar zijn,
dat het leven veelszins zijn gewonen gang heeft kunnen
behouden of herkrijgen.

Maar — de nood is daarom wel gebleven en naar-
mate hij langer blijft aanhouden, zal hij zwaarder
gaan drukken.

Groote schaarschte, vrijwel in alle opzichten, laat
haar duistere schaduw reeds over ons vallen.

Ons land is, in de enkele weken, waarin wij nu in
den greep van den oorlog zijn, reeds ontzaglijk ver-
armd.

Tal van menschen, ook in onze Gereformeerde Kerken,
zijn totaal verarmd.

Mooie, bloeiende zaken, zijn inéengestort.

Ons kerkelijk leven, dat zich overigens nog vrij
ontplooiën kan, zal van deze dingen den terugslag
ondervinden.

Hoe zal het worden met onze Zending?

Zal het ons gelukken den band te houden met de
zendingsterreinen?

Zal de financiering van dien arbeid kunnen door-
gaan?

En de toekomst onzer kinderen.

Hoe zal zich alles ontwikkelen, hoe zal het worden?

Wij weten het niet. En, nog eens, het zou niet goed
zijn in luchthartigheid of Stoïcijnse ongevoeligheid
ons oog voor deze dingen te sluiten en te zeggen:
„vrede, vrede en geen gevaar”.

Het is een kwade tijd en wij willen dat zien en
erkennen.

Maar, (en dat zullen wij evenmin uit het oog ver-
liezen), maar het is ook een goede tijd.

Goed, in dezen zin, dat het zoo duidelijk te zien
is, dat de Heere, onze God, Zich met ons bezig houdt,
om ons te vormen, te genezen van zooveel kwaad,
waarmeê wij behept waren.

Het is erg moeilijk te zeggen, zelfs is het gevaarlijk
dat te probeeren, of er nu bepaalde zonden waren,
en zoo ja, welke dat zijn, waarom de Heere deze
smartelijke beproeving over ons gebracht heeft.

Als wij profeten waren als Amos en Jeremia en al
die andere Godsmannen van ouds, als wij door in-
spiratie hierover een bijzondere openbaring gekregen
hadden, dan zouden wij kunnen zeggen: „dàárom en
dàárom is het nu zooals het is”.

Maar zulk een openbaring hebben wij niet —, en
nu moeten wij ook niet probeeren zulke profetische
allures aan te nemen. Wij zouden ons daarbij heel
leelijk kunnen vergissen en bovendien zouden wij
daarbij gevaar lopen, onszelf uit het oog te verliezen
en te kijken naar anderen, die wij dan aan deze bij-
zondere zonde vooral schuldig achten te zijn.

Veel beter is het, dat wij er ons diep van door-
dringen, dat God de Heere door deze beproeving in
het algemeen ons aller persoonlijk leven wil
louteren en vervolmaken.

Wat ik in deze dagen zoo klaar gezien heb, dat is
dit, dat wij, heel in het algemeen, aan God, in ons
leven, zoo ontzaglijk weinig de plaats geven, die Hem
toekomt en waarbij wijzelf alleen waarlijk gelukkig
kunnen zijn.

Wij gelooven zoo weinig, dat God werkelijk onze
God is. Hij is zoo weinig de rijkdom van ons leven.

Zijne beloften beteekenen zoo weinig voor ons.

Wij hebben zoo weinig troost aan de wetenschap,
dat niets ter wereld ons dien God zal kunnen ont-
nemen; in het leven niet, ook in het sterven niet.

Wij vinden zoo weinig rust in die ontzaglijke waar-
heid, dat God regeert, dat er niets kan geschieden
tegen Zijn Raad, tegen Zijn Wil en dat er dus nooit
iets kan gebeuren, dat ons werkelijk kwaad zou doen.

Daarom is ons leven practisch zoo gelijk aan het
leven van den wereldling.

Wij zoeken in de practijk van ons leven onze vreugde
telkens in de dingen, waarin ook de wereldling die
zoekt, wij vertrouwen op dingen, waarop ook de wereld
vertrouwt.

Zoo komt het, dat wij, als deze dingen ons dreigen
uit de handen geslagen te worden, wij even bang zijn
als de wereld of, evenals de wereld, ons oog voor de
werkelijkheid zoeken te sluiten, dat wij, met het oog
op de toekomst, even onrustig zijn als de wereld en
ons vermoelen met te probeeren den sluier, die voor
de toekomst hangt, weg te slaan om er achter te
komen hoe het nu wel worden zal.

Eik courantenbericht, elke radio-mededeeling schrikt
ons op en kan ons, maar zoo, onze rust benemen.

Wij staan zoo ontstellend weinig op de hoogte,
waarop wij zeggen kunnen: „laat mij alles ontnomen
worden, zelfs mijn leven, ik blijf toch rijk, want God
houd ik over; laat komen wat komt, het zal goed
voor mij zijn, want het komt mij toe uit Gods Hand.

Toch wil God de Heere, dat wij zóó leven zullen.

En dit staat onomstootelijk vast, dat Hij daartoe
dezen nood over ons brengt, opdat Hij dit bij ons
uitwerken zou.

Daarom is deze tijd een goede tijd.

Nooit zoo duidelijk, als in dezen tijd, heeft mij toe-
gesproken het Woord: „Want dien de Heere liefheeft,
kastijdt Hij”.

Dit is het, wat deze dagen ons zeggen: „Veel te
lief, veel te lief heeft u de Heere, dan dat Hij u maar
zou laten gaan in uw zonde en ongelooft en wereldsch-
gezindheid, daarom heeft Hij nu Zijn Hand aan u
gelegd om in u, tot uw zaligheid en tot Zijn eere, het
geloof tot ontplooiing en tot heerschappij te brengen”.

Deze dagen doen ons zoo duidelijk beseffen onze
heerlijke relatie, waarin wij staan tot dien grooten en
goeden God, Die alles regeert, den God des hemels en
der aarde.

Zij doen ons zoo klaar zien, dat wij kinderen zijn,
die verkeeren onder 's Vaders dak, onder 's Vaders
hoede.

Dat is heerlijk.

En nu ben ik zoo bang, dat wij op deze dingen geen
acht zouden geven, dat wij Gods Vaderlijk-arbeiden
aan ons zouden negeren of beantwoorden met onte-
vredenheid en opstandigheid, met angst en bezorgd-
heid.

Daarvoor moge de Heere Zelf ons bewaren.

Hij, Die de hand aan ons heeft gelegd, moge ook
Zelf de vrucht van dezen arbeid groot en heerlijk
maken.

En wij, laten wij daarin Zijn medewerkers zijn.

Zijn medewerkers; door ons te buigen over Zijn
Woord en te vragen: „Heere, Heere, hoe wilt Gij ons
hebben?”